

KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Clani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 20.

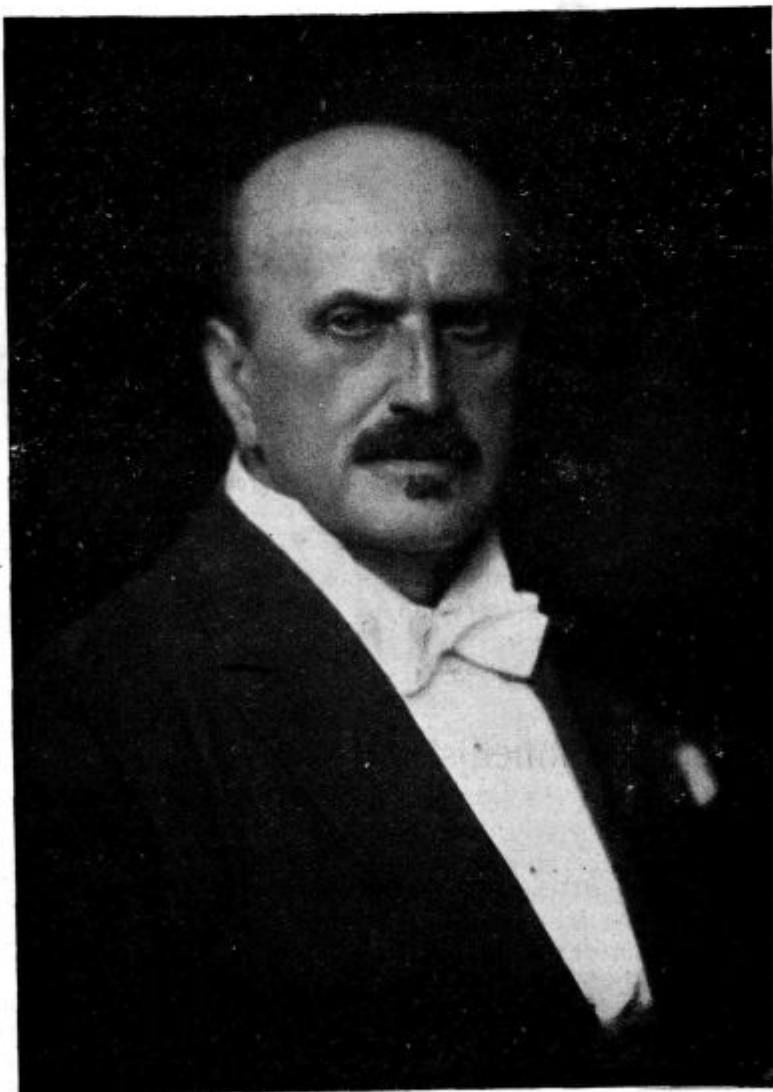
V Ljubljani, 31. oktobra 1928.

Leto XLV.

VSEBINA: Prof. dr. Julij Stoklasa. — Uspehi gnojilnih poskusov kmetijske šole na Grmu. — Še o odpomoči proti letošnjem pomanjkanju krme. — Ustanovimo zajčjerejsko društvo za ljubljansko oblast! — Jubilejna kmetijska razstava. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Gospodarske stvari. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati

Prof. dr. Julij Stoklasa.

Na čelu današnjega lista prinašamo sliko moža, ki si je iztekel izrednih zaslug za napredek našega kmetijstva in ki ga danes spoštuje in uvažuje ves izobraženi svet. To je profesor češke visoke tehnične šole v Prahi, dr. Julij Stoklasa, eden prvih znanstvenikov, ki jih imamo na polju kmetijske in življenske kemije. S svojimi raziskavanji je prodril najgloblje v tajnosti rastlinskega življenja in nam na ta način odprl vidike in smernice, ki jih prej nismo poznali, ki so pa največjega pomena za pospeševanje rastlinske prehrane in stem vred tudi za povzdigo rastlinskih in sploh kmetijskih pridelkov. Njemu se moramo zahvaliti, da poznamo danes do mnogih podrobnosti delovanje malih živobitij (bakterij) v zemlji, ki posredujejo rastlinsko življenje, dalje da poznamo usvajanje (asimilacijo) zračnega dušika, pomen in vrednost cepljenja zemlje, važnost in delovanje hranilnih snovi v zemlji in sploh rastlinsko prehrano, pomen in vrednost umetnih gnojil itd. Izsledki njegovega opazovanja in raziskavanja se danes splošno priznavajo. Njegova

opazovanja s cepljenjem zemlje z bakterijami komposta so našla tako ugoden odmev v inozemstvu, da ga danes kličejo na razne mednarodne kongrese, da sodeluje s svojimi poročili. Priznana so tudi njegova slovstvena dela. Spisal je mnogo znanstvenih del iz področja kmetijske kemije, biologije zemlje, rastlinske fiziologije itd.

Prof. Stoklasa se je rodil l. 1857. v Litomišlu na Češkem in je praznoval lani ob tem času svojo sedemdesetletnico. Že kot mladi dijak se je z vso vnemo poprijel študija kemije in poljedelstva. Po dovršeni višji kmetijski šoli v Liebwerdu leta 1875. je nadaljeval svoje študije na Dunaju in v Leipzigu, kjer je postal doktor filozofije. Pozneje je bil v Parizu na Pasteurjevem zavodu, kjer je proučeval življenje bakterij v zemlji. Vrnil se je potem zopet na Dunaj kot asistent prof. Zelerja. L. 1883. je dobil mesto kemika v kemični tvornici v Pečici, kjer

je napredoval za inspektorja. Leta 1894. je prišel kot docent na češko visoko tehnično šolo, kjer še danes deluje kot naslednik znanega prof. Lambala. Tukaj

izkustvu ter dosegel uspehe, ki mu zagotavljajo ugled vsega znanstvenega sveta. Udeleževal se pa je posvetil vse svoje sile kmetijski kemiji in preni samo na znanstvenem polju, temveč tudi na organizatoričnem, socialnem in sploh kulturnem. Njemu se ima zahvaliti postanek zavoda za poljedelsko preizkustvo v Brnu, tehnični muzej v Pragi kakor sploh vsa ureditev poljedelskih poskusnih postaj doma in v inozemstvu.

Epohalni izsledki njegovega znanstvenega raziskovanja so danes svetovnoznani. Zato je tudi v našem interesu, da spoznamo tega velemoža vsaj po sliki in po teh kratkih črticah.

Povodom njegove sedemdesetletnice, ki se je praznovala z velikim sijajem v Pragi, je urednik „Poljoprivrednega Glasnika“, dr. Emil Popović-Pecija, v Novem Sadu izdal posebno „Spomenico“, ki obsega v obširnih poglavjih oceno ogromnega znan-

Količine raztrošenih umetnih gnojil, večji pridelki, stroški umetnih gnojil in čisti dobiček, dosežen s pomočjo umetnega gnojenja, vse to je razvidno iz preglednice I na prihodnji strani.

Kaj nas uči ta poskus?

1. Da naša zemlja tudi za žita neobhodno potrebuje kalija, fosforne kisline in dušika.

2. Da je trditev, da žitu ni potrebno kalijeve soli, popolnoma napačna in da se je s temi poskusi ravno nasprotno ugotovilo.

Na gospodarski fakulteti v Zagrebu se je na podlagi kemične preiskave (analize) zemlje ugotovilo, da je vsem našim zemljam kalij potreben in da so v naši državi lahka in težka tla potrebna kalija.

Pod. 64. Uspeh gnojenja pri krompirju.

stvenega dela iz peres najboljših poznavalcev jublanta. Tudi mi se pridružujemo mnogobrojnim čestilcem njegovim in mu želimo še mnogo srečnih dni. Slava dr. Juliju Stoklasi!

R.

Uspehi gnojilnih poskusov kmetijske šole na Grmu.

Letos sta se izvedla dva večja gnojilna poskusa na zemljišču kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu, in sicer na pšenici in krompirju.

Vsak poskus je bil izveden na šestih parcelah in vsaka parcela je imela še kontrolno parcelo. Poskusi so bili pod strokovnim nadzorstvom kmetijske šole na Grmu, kar nam jamči, da so bili zelo natančno izvedeni in da se je pridelek točno ugotovil.

Pšenici se je gnojilo z umetnimi gnojili dne 27. oktobra 1927, dva dni pred setvijo. Žetev je bila dne 22. julija t. l.

Preiskava zemlje poskusnega polja na Grmu je pokazala, da sprejme rastlina po Neubauerjevi metodi samo 10.11 mg, oziroma 17.20 mg kalija. Po profesor dr. Römerju pa je ugotovljeno, da se mora zemlja za vse kulturne rastline gnojiti s kalijevo soljo, ako sprejme rastlina po Neubauerjevi metodi manj kot 30 mg kalija.

Vse te preiskave so nam točno pokazale, kako siromašne so vse naše zemlje na tej tako potrebni rastlinski hrani.

Še bolj poučen, kako potrebna so kalijeve umetna gnojila, je bil pa poskus na **krompirju**.

Gnojilo se je krompirju z umetnimi gnojili dne 29. marca, 25. septembra se je pa izkopaval.

Količine raztrošenih umetnih gnojil, večji pridelki, stroški za umetna gnojila, čisti dobiček s pomočjo umetnih gnojil in delovanje kalija na krompirju, vse to je razvidno iz preglednice II na prihodnji strani.

Tu vidimo, kako lepe pridelke smo dobili na onih parcelah, katere smo gnojili s 40% kalijevo

soljo in kako pičli so bili prideški tam, kjer se kalijeve sol ni rabila.

Druga parcela je bila polnognojena, torej s 40 % kalijevo soljo, superfosfatom in z apnenim dušikom. Tukaj je znesel čisti dobiček na enem

ako želimo dober in obilen pridelek in lep čisti dobiček.

Priporočamo, da napravi vsak kmetovalec sam take poskuse na svojem zemljišču in to na ta način, da polovico krompirjeve njive pognoji s 40 % kalijevo soljo, superfosfatom in z apnenim dušikom, polovico pa pusti negnojeno. Na ta način se bo vsak na svoji lastni njivi prepričal, da je to, kar smo tu navedli, pravilno.

I. Uspeh gnojenja pri pšenici.

Gnojeno na 1 ha	Pridelek		Večji pridelek s pomočjo umetnih gnojil		Vrednost večjega pridelka	Stroški za umetna gnojila	Čisti dobiček s pomočjo umetnih gnojil
	zrnja kg	slame kg	zrnja kg	slame kg	Din*	Din	Din
negnojeno	2350	7000	—	—	—	—	—
150 kg 40 % kalijeve soli 300 » superfosfata 200 » apnenega dušika	3000	9700	650	2700	2165	1105	1060
300 kg superfosfata	2450	9200	100	2200	690	315	375
300 kg superfosfata 200 » apnenega dušika	2650	8500	300	1500	1050	835	215
150 kg 40 % kalijeve soli 200 » apnenega dušika	2900	9300	550	2300	1835	790	1045
150 kg 40 % kalijeve soli 300 » superfosfata	2900	9400	550	2400	1855	585	1270

* 100 kg slame = 20 Din; 100 kg zrnja = 250 Din.

II. Uspeh gnojenja pri krompirju.

Gnojeno na 1 ha	Pridelek gomolja na 1 ha	Večji pridelek s pomočjo umetnih gnojil na 1 ha	Vrednost večjega pridelka	Stroški za umetna gnojila	Čisti dobiček s pomočjo umetnih gnojil	Čisti dobiček vsled kalijeve soli
	kg	kg	Din*	Din	Din	Din
negnojeno	12900	—	—	—	—	—
200 kg 40 % kalijeve soli 300 » superfosfata 200 » apnenega dušika	18000	5100	6120	1195	4925	4560
300 kg superfosfata	13300	400	480	315	165	—
300 kg superfosfata 200 » apnenega dušika	13900	1000	1200	835	365	—
200 kg 40 % kalijeve soli 200 » apnenega dušika	16400	3500	4200	880	3320	—
200 kg 40 % kalijeve soli 300 » superfosfata	15900	3000	3600	675	2925	—

* 100 kg gomolja = 120 Din.

hektarju 4.925 Din, ako računamo 100 kg krompirja po 120 Din.

Ta gnojilni poskus naj bo vsem posestnikom lep zgled, da je 40 % kalijeve sol ne samo neobhodno potrebna za gnojenje krompirja, temveč da je pri krompirju kalijevo gnojenje glavni pogoj,

Še o odpomoči proti letošnjem pomanjkanju krme.

V prejšnji številki „Kmetovalca“ so bil podani razni praktični nasveti glede odpomoči pri letošnjem pomanjkanju krme. Kdor je prečital te nasvete, je gotovo ukrenil, kar je potrebno, da se bo pravočasno izognil tej nevarnosti. Še ni čas zamujen, če izpregovorimo sedaj še o nekaterih drugih pripomočkih.

Predvsem je treba natančnega proračuna, kako bomo izhajali s krmo preko zime. Je to sicer za marsikaterega gospodarja neprijetno delo, a zato je tembolj potrebno.

Glede krmljenja bi bilo splošno povedati, da mora biti za molzno goved, dalje za mlada teleta in deloma tudi za delovne konje vedno dovolj tečne krme na razpolago. Ostalo jalovo živino, kakor junice nad eno leto stare, vole in junce pa je treba krmiti z rezanico. Slama, posebno od jarine, ovsa in ječmena, ajdovca, fižolovka je tečna krma, kateri naj se začne primešavati že sedaj v jeseni slabejša ržena in pšenična slama, da nam ne bo zmanjkalo na pomlad boljše krme. Nekateri gospodarji prično že ta mesec tudi s samougrevanjem rezanice v kadeh in delajo to preko vse zime. Rezanico stlačijo v kadeh v pedenj debelih plasteh, ki jih sproti nekoliko posolijo, protrosijo s tropinami ali otrobi in poškropijo, t. i. ovlažijo z vodo. Na vrhu obtežijo vse skupaj s kamni, kakor delamo pri kisanju zelja. V 2 do 3 dneh se tako stlačena krma ugreje in okisa, nato jo pokladajo živini, ki jo prav rada uživa. Skrbimo torej, da bomo imeli dovolj slame in pa primerno količino močnih krmil (tropine, otrobi, klajno apno in živinsko sol).

Ko smo pospravili razne odpadke s polja, predvsem listje od pese, repe, korenja itd., skušajmo to na kak način konservirati. Pri nas je navada, da to listje sušimo, ali žal veliko se tega poizgubi med sušenjem. Na Madžarskem je navada, da napravijo kupe v bližini doma na ravnem, neprodinrem prostoru, kjer konservirajo te odpadke na poseben način za krmo. V kupe navozijo razno zelišče, otavovnuko in dr., kar ne morejo več posušiti. V kupih krmo sproti po plasteh dobro stlačijo, nato jo ob

straneh lepo obsečejo, zmečejo na vrh, dobro shodijo ter stlačijo. Na vrh položijo potem plast slame in zemlje okoli 40 cm na debelo. Čez nekaj dni, ko se kup sesede, se tudi ob straneh kup obloži s slamo in dobro zadela z zemljo. Po 6—7 tednih se krma skisa in lahko uporablja za krmljenje. Za naše razmere priporočamo, da kisamo krmo v kadeli ali pa v jamah, ki jih nalašč za to pripravimo, kakor je bilo že večkrat v „Kmetovalcu“ opisano.

Dalje priporočamo kmetovalcem, da mislijo tudi na zgodnjo **pomladansko pašo** in na **zeleno krmljenje**. Vsakdo ve, kako ugodno vpliva zelena krma in paša na razvoj živine.

Že sedaj v jeseni ali čez zimo določimo blizu doma primeren prostor ($\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ orala travnika) ter ga dobro zagnojimo s hlevskim gnojem in Tomasovo žlindro ali pa spomladi z gnojnico in s superfosfatom. Tu bomo pridelali prvo krmo za pašo od zgodnje spomladi do sredi maja, nakar pustimo travnik za košnjo, ki nam da še vedno dve dobri košnji. Slično odmerimo vsaj $\frac{1}{4}$ orala travnika, ki ga na sličen način pognojimo z namenom, da na tem prostoru kosimo zeleno krmo za živino in prasiče.

Še ni prepozno, če izrabimo sedaj tudi zeljnice, ki leže pri nas neizrabljeni notri do sredi maja in po katerih rase vsepolno plevela. Zasejmo jih z ržjo in zimsko grahorico. Preden bo spomladi prišel čas za posaditev tega prostora, bo ta krma dovolj zrasla, da bomo z uspehom lahko zadovoljni, samo pognojiti moramo zeljnice v ta namen dobro s hlevskim gnojem. Končno ne pozabimo tudi na takozvane vrati ali zare med njivami. Pognojimo še te z gnojem ali gnojnico in jih izrabimo za zeleno krmo.

Prazen je izgovor, da te zemlje ne moremo pogrešati. Poskusimo vsaj v malem obsegu in videli bomo, da se ta način pridelovanja krme tudi izplača.

Fr. Kafol.

Ustanovimo zajčjerejsko društvo za ljubljansko oblast!

Na letošnji jubilejni razstavi Kmetijske družbe so bili razstavljeni tudi domači zajci. Zastopano je bilo 8 pasem, in sicer: belgijski orjak, modri dunaj-

čan, chinchila, havana, angora, srebrec, blackand-tan in hermelin.

Vse razstavljene živali so povečini vzgojene v ljubljanski oblasti. Izmed 33 pasem je zastopanih v ljublj. oblasti 8 pasem (morda tudi več). Dobro in prav bi bilo, da tudi v ljublj. oblasti ustanovimo zajčjerejsko društvo, enako kakor ga imajo v mariborski oblasti. Predlog glede ustanovitve podpiram s sledečimi razlogi:

1. Društvo bi lažje pospeševalo in razširjalo zajčjerejo kot posameznik.

2. Potom društva se bi najlažje kontrolirala takozvana čista reja raznih pasem, ki bi se pospeševala tudi s strokovnimi predavanji in zajčjimi razstavami.

3. Mnogo je rejcev in ljubiteljev lepih pasem, pa ne vedo, kam bi se obrnili, da bi dobili plemenske živali. V takem primeru bi društvo lahko posredovalo in označilo rejca dotične pasme, katero želi kupec.

To je mogoče samo tedaj, ako je rejec član društva in ako je društvu znana njegova reja.

4. Isto bi se vršilo tudi pri prodaji **kožic**. V takih primerih bi društvo opravljalo posle posredovalca.

5. Glavno in najvažnejše za društvo in še bolj za člane bi bile pa vsakoletne zajčje razstave. Na razstavah pokažejo člani uspehe svoje reje, razne izdelke iz zajčje kožuhovine ali usnja ter tekmujejo za večje ali manjše nagrade in odlikovanja. Poleg tega imajo člani najlepšo priliko, da odprodajo odviše živali interesentom. Te razstave bi bile nekeke tekme za rejce, ki se tekom leta prizadevajo, da vzgoje čim lepše in popolnejše živali.

Obračam se zato na vse rejce s predlogom, da bi se združili v močno društvo in da bi potom društva skupno delovali v prosoh in razcvit domače zajčjereje.

Vabim vse resne rejce, da mi blagovelično javiti svoje naslove in svoje predloge, kje in kdaj bi se prvič sestali, da bi uredili vse potrebno zaradi ustanovitve društva. Iz predlogov bom izvajal večinski predlog ter ga objavil v strokovnih listih in v dnevnem časopisu.

Alfonz Inkret, Šinkov turn, p. Vodice.

Jubilejna kmetijska razstava.

Zelenjadna in cvetlična razstava.

Zelenjadna in cvetlična razstava je letos izredno dobro uspela. Ta del ljubljanske kmetijske razstave je prekašal po svoji zanimivosti, velikosti, okusnem aranžmanu, pa tudi v strokovno-poučnem pogledu vse dosedanje slične prireditve. Obiskovalci zlasti posestniki vrtov, se niso mogli dovolj načuditi prekrasni zelenjavi, ki je vzbujala pri vseh nekako zadovoljstvo, pa tudi nekaj ponos, da kaj takega zmore naša slovenska zemlja. Razstava je dokazala, da se tudi pri nas lahko pridela najokusnejša in najlepša zelenjava, ki bi jo lahko izvažali v tujino. Samo pridnih in skrbnih rok je treba, da

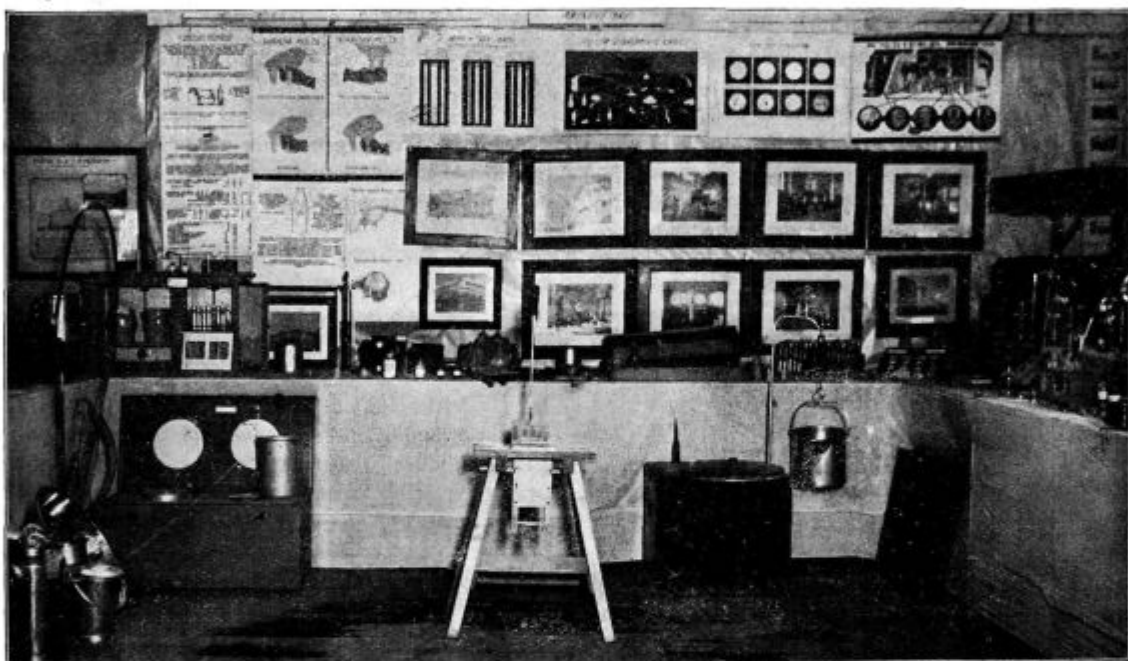
bi se poprijele s primerno ljubeznijo zelenjadarstva. Pogoji so dani, t. j. zemlja, vlažno podnebje, možnost prodaje itd. Kdor se je zanimal za to razstavo, se je letos lahko poučil, kakšne vrste pri nas najbolj uspevajo. Zelenjava je bila razvrščena: v sredini v slikovitih skupinah, ki sta jih okusno aranžirala vrtnarja gg. Lap iz Kamnika in Ažman s Kodeljevega. Lepa, nepozabna slika! Ostalo zelenjavo so razstavljenci razvrstili v lepih skupinah po mizah, ki so zavzemale četverkotni prostor ob steni in na koncih proti sredini. Vseh razstavljalcev je bilo 26 po številu, večinoma iz ljubljanske okolice, pa tudi iz mesta in iz mariborske oblasti. Občudovanje so vzbujali prekrasni paradižniki, izredno velike sladke paprike, lepe jedilne buče, izredno debele po 6 kg težke glave ljubljanskega zelja, rdečega zelja,

ohrovta, krasne karfijole, lepe kolerabe, česen, čebula v kupih, por, lepa glavната solata, endivija, radič, razno korenstvo (rdeči korenček, korenje, peteršilj, zelena, črni koren, rdeča pesa), prav lepe kumare, najrazličnejše vrste zelenega in suhega fižola. Mnogo lepih paradižnikov, paprik in mangolda je bilo posajenih nalašč za razstavo v posodo. Zadnje tri dni razstave so bile razstavljene tudi cvetlice, predvsem dalije. Kmetijska šola na Grmu je poslala nad 60 najlepših vrst novih dalij, potem gospa Tornago iz Ljubljane nad 25 in g. Šarc precejšnje število. Posetniki razstave se niso mogli dovolj načuditi lepoti teh prekrasnih cvetlic.

Za novince-vrtnarje je bil prirejen na prostem vrtiček, ki je vseboval poleg sadnega drevja tudi razno zelenjavo in cvetlice. Namen tega vrta je bil pokazati zlasti mlajšim vrtnarjem, kako je saditi v

Sadna razstava.

Razstava je imela vobče bolj poučni značaj. Družba je v ta namen napravila nad 30 najrazličnejših poučnih slik, s katerih je posneti razna sadjarska opravila itd. Razstavila je tudi razne pripomočke, ki jih uporabljamo pri oskrbovanju sadnega drevja in ki jih nudi svojim članom; med njimi tudi 4 umetne valilnice za ptice-pevke in zbirko cepilnih nožev, drevesnih žag itd. od svetovnoznane firme S. Kunde & Sin iz Dresdena. Nadučitelj v pok. g. Rus z Bleda je razstavil prav lepe stare slike jabolk od Langusa in posnetke svojih špalirjev. Na ostalem prostoru so razstavile tvrdke: Chemotechna, Fructus ter Brezalkoholna produkcija. Zelo poučno je bil napravljen tudi aranžma za sor-

Pod. 65. Razstava mlekarske šole v Škofji Loki.

vrste in v pravilni razdalji znano zelenjavo, pa tudi tisto, ki jo hočemo pri nas uvesti. Vrtiček je nudil v tem pogledu marsikaj poučnega.

Posebna ocenjevalna komisija je podelila sledeča odlikovanja: 1. **Zlato kolajno**: Ana Lenarčič, Verd; Ažman, Ljubljana; A. Lap, Kamnik; 2. **Srebrno kolajno**: A. Tornago, Ljubljana, Poljanska cesta; oblasna kmetijska šola, Št. Jurij pri Celju; gospodinjska šola, Marijanišče-Ljubljana; umobolnica, Studenec; grmska šola za dalije; 3. **bronasto kolajno**: uršulinski samostan, Škofja Loka in Ljubljana; Josip Kosler, Lipe-Ljubljana; dr. Krekova gospodinjska šola, Zgornja Šiška; frančiškanski samostan, Brezje; ženska kaznilnica, Begunje; Avgust Kuhar, Vevče; Jernej Grad, Dragomelj; bolnica za duševne bolezni, Ljubljana; šola, Skaručna; 4. **priznanje**: A. Šarc, Ljubljana; samostan, Šmihel pri Novem mestu; Stanko Murkovič, Dornova, p. Moškanjci; Josip Miklavec, Podmolnik; Praprotnik, Prezrenje pri Podnartu.

tiranje in vkladanje sadja po ameriškem načinu od strani vinarske šole v Mariboru. Tvrdka F. Kotnik, Verd, je razstavila svoje različne zaboje (ameriški, monakovski, dunajski zaboji), gajbice za razpošiljanje sliv itd. V sredini, na dolgi mizi, so razni sadjarji razstavili vzorce raznovrstnega sadja. Razstavljenih je bilo do 120 sort jabolk in hrušk, ki so podali sliko, kje je letos sadje obrodilo. Na ponudbo je bilo preko 100 vagonov sadja. Razstavili so sadje: Fr. Strehar, posestnik, Slatina-Dol pri Hrastniku; M. Arh, Svečina pri Mariboru; A. Tkalec, Središče ob Dravi; I. Premrou, velepos., Martinjak; Fr. Rus, Bled; I. Kupnik, velepos., Kostrivnica; sadjarska podružnica, Podbrezje; Jernej Grad, pos., Dragomelj ter kmetijska podružnica, Št. Jošt nad Vrhniko. Povpraševanje po sadju je bilo izredno veliko. Razni trgovci iz Nemčije in drugih krajev so si ogledovali sadje ter zabeleževali imena razstavljalcev.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

K vprašanju 56. Kostanj zavarujete pred miši še najbolj, če ga pobarvate z minijem. V ta namen je kostanjevo seme, ki še ni kalilo, zmočiti in pomešati z rdečim prahom minija. Na to ga je razgrniti po tleh, da se barva posuši, nakar ga je posaditi, kakor je bilo v prvem odgovoru povedano. — K prvemu odgovoru je pripomniti, da se ima kostanj saditi v vrstah po 15 cm vsaksebi, ne pa 15 m kakor je bilo pomotoma navedeno.

Inž. T.

Popravek. V odgovoru na 53. vprašanje v zadnji številki „Kmetovalca“ je spodaj pravilno citati: Z vsakim kg pridejanega sladkorja zvišamo mošt za 0.6% alkohola (ne pa 0.6‰).

Vprašanje 59. Prosim pojasnila zaradi razlike v kakovosti in učinkovanju Tomasove žlindre in razklejene kostne moke. (J. K. v R.)

Odgovor: Tomasova žlindra vsebuje 16—19% fosforove kisline in stane na debelo 115 Din za 100 kg. Razklejena kostna moka vsebuje 30% fosforove kisline in $\frac{1}{2}$ % dušika in se dobi 100 kg za 120 Din. Tako se glasi ponudba v „Kmetovalcu“. Na videz je kostna moka veliko cenejša. V resnici ima pa Tomasova žlindra večjo vrednost, zaradi tega, ker ima 16 do 19% lahko raztopne fosforove kisline, dočim je fosforova kislina v razklejeni, toda še vedno surovi moki težje raztopna in učinkuje veliko počasneje. Šele s pretvorbo v superfosfat postane tudi v kostni moki fosforova kislina lahko raztopna, zato se pa odstotki njene lahko raztopne fosforove kisline tudi skrijejo na 16 do 18%. Če hočete doseči v istem času enako učinkovitost glede na fosforovo kislino, morate vzeti primeroma več razklejene kostne moke. Uspehi s Tomasovo žlindro se splošno priznavajo. Ugodno učinkuje tudi apno pri Tomasovi žlindri.

R.

Vprašanje 60. Kako mi je ravnati s semenom belega gabra, kdaj ga je obirati ter kdaj in kako ga je sejati? Koliko bi potreboval semena za posev prostora, velikega za 6 merikov posetve? (I. G. v Z.)

Odgovor: Seme belega gabra je treba nabrati koncem oktobra. Sejati je treba spomladi ter je seme pokriti 2 do 3 cm visoko z rahlo zemljo. Seme izkali večidel šele čez leto dni. — Ako nameravate posejati njivo s semenom belega gabra, je treba isto ne samo preorati, temveč tudi preštihati in zravnati ter razdeliti njivo s 25—30 cm širokimi stezicami na 1 m široke gredice. Stezice so neobhodno potrebne za pletev. Na gredice je potem sejati seme na vso ploskev počrez ali pa v brazdice, ki so oddaljene druga od druge 15 cm. — Za 100 m² ploskve je potrebno 1 kg semen. — Pripomniti moram, da je v prvem in drugem letu vso ploskev pravilno opleti, in sicer najmanj 3 krat na leto, da plevel ne zaduši malih sadik. Paziti pa je, da ne izrujete pri pletvi kalečih mladice.

Inž. O.

Vprašanje 61. Posedujem gozd, ki leži v vsej svoji dolžini nad sosednjim gozdom. Nikakor ne morem napraviti poti, da bi po njej vozil les, zato sem primoran po sosedovih drčah spravljati les. Sedaj mi je pa sosed to prepovedal. Ali mi sosed more zabraniti spravljati les iz gozda čez njegov svet? (J. Š. v V.)

Odgovor: Glede spravljanja lesa čez tuj svet velja zakon o zasilnih potih v gozdu iz l. 1896. Po tem zakonu je dolžan vsak posestnik gozdne pridelke dovoliti prenašati čez svoj svet, če drugače tega ni mogoče storiti ali pa je spravljanje v zvezi z velikimi stroški. To se pa mora izvršiti na najmanj škodljivi na-

čin in proti primerni odškodnini. V primeru spora o potrebi spravljanja lesa čez tuj svet, razsodi sresko poglavarstvo, ki k razpravi pritegne stranke in izvedence. Sreski poglavar mora takoj izdati začasno odredbo. Če stranke niso z odredbo zadovoljne, se lahko pritožijo na velikega župana. Ako nastane pozneje nesporazumljenje ali spor glede povračila škode, se je obrniti na sodišče. Les se lahko takoj prične spravljati, kakor hitro se založi vsota, ki se je začasno določila za odškodnino. Svetujemo pa, da se s sosedom mirnim potom poravnata, oziroma dogovorita glede vsega.

K.

Vprašanje 62. Imam gozdno parcelo, po kateri sva dva posestnika napravila pot, da lažje spravljava les. Do tedaj sva namreč tudi midva kakor drugi, ki imajo v tem okolišu gozdne parcele, spuščala les po nekem drugem jarku. Sedaj pa hoče posestnik neke druge parcele spravljati les po tej poti brez vsake odškodnine, dočim je prejšnji lastnik te parcele plačeval odškodnino še pred 8 leti. Ali mu lahko zabranim to pot? (M. D. Sv. A.)

Odgovor: Ker se gre v tem primeru za zasebno pot, sme voziti po njej le tisti, ki mu to dovoli zemljiški lastnik, razen če ne bi obstala že kaka servituta, kar pa iz vprašanja ni razvidno.

Dr. Sp.

Vprašanje 63. Ali se pri občinskih javnih potih, ki jih vzdržujejo lastniki prizadetih parcel, lahko izvršujejo popravila po razmerju velikosti parcel v ha, ali po neposrednih davkih od dotičnih parcel, četudi bi posamezniki ugovarjali? (M. D. Sv. A.)

Odgovor: Gre očitno za javno gospodarsko pot. Po § 20. kranj. cest. zakona iz l. 1912. nosijo stroške za napravo in vzdrževanje takih potov v prvi vrsti oni, katerim so ta pota namenjena, le izjemoma prispeva tudi občina po razmerju splošne javne uporabe. O tem, kdo da je dolžan napravljati in vzdrževati taka pota in kako in koliko naj prispeva k stroškom, odloča občinski odbor in prizivnim potom sedaj oblastni odbor. Prispevke je odmerjati na podlagi neposrednega, t. j. zemljiškega davka prizadetih parcel. Občinski odbor mora torej s sklepom določiti te prispevke ter mora na to svoj sklep razglasiti in nabiti na občinski deski. Morebitno pritožbo, ki mora biti vložena tekom 14 dni po razglasitvi, se mora predložiti v odločitev oblastnemu odboru. Čim postane sklep bodisi brez pritožbe bodisi vsled potrditve oblastnega odbora pravomočen, je tudi izvršljiv, t. j. županstvo lahko izterja dotične prispevke od upirajočih se posestnikov prisilnim potom.

Dr. Sp.

Vprašanje 64. Ali okrajni geometer, ki ima pri nas vsako leto po 3 uradne dneve, brezplačno odmerja stare meje, če posestnika nimata postavljenih mejnikov? (M. D. Sv. A.)

Odgovor: Obnovitev meje med sosedoma se ne izvrši brezplačno, marveč proti predpisanim pristojbinam na podlagi posebnega pismenega dogovora, ki ga morata oba sosedja podpisati.

Dr. Sp.

Vprašanje 65. Imam precej drobnega krompirja, ki bi ga rad pokrmil kravam. Ali ima krompir dovolj redilnih snovi, da pospešuje mlečnost? Kako pokladam krompir molznim kravam? (A. P. v R.)

Odgovor: Krompir vsebuje 18 do 20% škroba in 60 do 80% vode. Ima pa tudi v olupkih neko snov solanin, ki je strupena in ki bi v velikih množinah krmljenja škodovala. Če je krompir pa prekuhan, se solanin raztopi v vodi in tedaj izgubi svojo škodljivost. Krompir je najboljši za krmljenje prasičev. Vendar se ga da uspešno pokladati tudi kravam, toda ne v prevelikih množinah. Surovega krompirja ni priporočati pokladati kravam, ampak bolje ga je v brzoparilniku pariti, oziroma prekuhati. Pokladamo ga pomešanega z rezanico, pri čemer ga prej temeljito zmečkamo. Ker vsebuje krompir samo škrob, tedaj je potrebno, da dodamo taki krmi še $\frac{1}{4}$ do 1 kg oljnatih tropin na dan in glavo in dosežemo na ta način iz-

vrstno mlečnost. Krompirja ne smemo pokladati kravam v velikih količinah, ampak dnevno kvečjemu do 10 kg na glavo.

L.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica v Loki pri Zidanem mostu je zborovala 12. avgusta t. l. Od 43 udov je bilo 14 navzočih. Iz tajniškega poročila je povzeti, da je podružnica nabavila nov trijer, ki ga je rabilo 46 posestnikov, dalje veliko umetnih gnojil in sadnih dreves. Podružnica ima poleg trijerja travniško brano, veliko drevesno škropilnico in malo ročno škropilnico. Iz računskega zaključka je povzeti, da je imela 9362 Din dohodkov in 8504 Din stroškov. V novi odbor so bili izvoljeni: Ivan Novak načelnikom, Ivan Jurman, Fran Koren, Mihael Šket, Janez Rus, Janez Prevajšek in Alojzij Esih odbornikom. Za podružničnega delegata je bil izvoljen Ivan Novak.

Kmetijska podružnica v Konjicah je zborovala 2. septembra t. l. Od 163 članov je bilo 39 navzočih. Iz poročila načelnika je povzeti, da odbor intenzivno izkorišča posestvo za razne poizkuse in da je nasadil nov matičnjak. Sezidati se ima tudi hmeljska sušilnica, da bo ustrezno potrebam članstva. Opozarja na trgatve in na priprave za vinsko razstavo meseca januarja. Ustanoviti se imajo živinorejski odseki po vsem okraju. Računski zaključek se je odobril in sprejel proračun. Za podružnične delegate so bili izvoljeni: inž. R. Sturm, Štef. Pavlič, Fr. Strmšek in Ign. Kuk.

GOSPODARSKE STVARI.

Dolenjsko živinorejsko okrožje je priredilo zadnje čase dvoje premovanj za krave in telice, in sicer: za sodni okraj Vel. Lašče, dne 30. avgusta v Dobropoljah in drugi dan 31. avgusta v Sodražici za sodni okraj Ribnica. Kjer je bilo premovanje splošno, je bilo prignanih na vsako premovanje nad 200 prav lepih živali. Nagrade so se delile iz prihrankov okrajne blagajne in deloma iz podpore oblastnega odbora. — Živinorejci tukajšnjih zadrug so se pod vodstvom g. Hočevarja udeležili živinske razstave na jubilejni kmetijski razstavi v Ljubljani. Pokazali so, da se da zlasti pri živinoreji potom zadrug doseči prav lepe uspehe. Po končanih razstavah so se oglasili kupci iz spodnjih krajev ter nakupili telice in bike za plemo, ker je že preizkušeno, da se naši dolenjski montažonci povsod dobro obnesejo.

Oddaja vinskih trt in sadnih dreves iz trtnih in drevesnih nasadov mariborske oblasti v. 1. Pekrah, pošta Limbuš, 2. Kapeli, pošta Slatina-Radenci, 3. Vukanovcu, pošta Središče ob Dravi, 4. Dramljah pri Celju in 5. Ptuj. 1. Prodajne cene za trte 1. 1928./29. so za en komad sledeče: a) cepjenke: I. vrste 1.50 Din, II. vrste se ne bodo oddajale; b) korenjaki: I. vrste 25 para, II. vrste 15 para; c) ključi ameriških trt 35 do 45 cm dolžine: I. vrste 15 para, II. vrste 8 para. 2. Prodajne cene za sadna drevje 1. 1928./29. so za en komad sledeče: a) sadno drevje (visokodebelno, poldebelno in grmiči) po 10 Din; b) divjaki jabolčni: I. vrste 25 para, II. vrste 20 para, III. vrste 10 para; c) divjaki hruškovi: I. vrste 50 para, II. vrste 40 para, III. vrste 30 para. Navedene cene veljajo samo za one posestnike, ki potrebujejo to blago za nasaditev na lastnem zemljišču, dočim se pri odvišnem blagu cene trtničarjem, drevesničarjem in drugim prekupčevalcem zvišajo za 25 odstotkov. 3. Naročnikom trt letos izjemoma ni treba doprinesiti potrdila občine, da potrebujejo naročene trte za sajenje. Izključno na svojem zemljišču, kakor to predpisuje člen 15., točka 1. pravilnika za izvršitev zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva. 4. Naročnikom trt ni treba doprinesiti potrdila sreskega kmetijskega referenta, koliko apna vse-

buje zemlja, kjer nameravajo naročene trte saditi; zadostuje, da navedejo pri cepjenkah podloge, katere žele dobiti, pri ključih in korenjakih pa dotično sorto ameriške trte. Vinogradniki in sadjarji se pozivajo, da si trte in sadno drevje, ki ga potrebujejo to jesen ali prihodnjega spomlad, pri uvodoma navedenih oblastnih trtnih in drevesnih nasadih čimprej naroče, ker zaloge niso velike. Cene trtam in sadnemu drevju veljajo na oddajnem mestu v dotičnem nasadu. Za omot in dovoz na železnico se zaračuna posebej lastne stroške. Naročila so kolka prosta, obvezna, in mora vsak naročnik naročeno blago v primeru dodelitve prevzeti, oziroma plačati. Morebitne reklamacije so dopustne le takoj pri prevzetju trt in sadnih dreves; na poznejše pritožbe se ne bo oziralo.

Novi živinski sejmi v Kamniku. Počenši z 18. decembrom, to je z drugim torkom meseca decembra, bodo tam vsak drugi torek v mesecu sejmovi, ker je občina dosegla dovoljenje za šest novih živinskih sejmov. Dosedanji sejmovi dne 20. januarja, 12. marca, 9. aprila, 24. avgusta, 15. oktobra in 4. decembra odpadejo. Letos pa se na dan 4. decembra še vrši sejm. Ako pade sejmski dan na praznik, se vrši dotični sejm prihodnji delavnik.

Razglas za slajenje mošta. Veliki župan ljubljanske oblasti je izdal glede izboljšanja letošnjega vinskega pridelka sledeči razglas: Zaradi v splošnem slabe zoritve grozdja je pričakovati letos tudi v ljubljanski oblasti glede na kakovost večinoma bolj slab vinski pridelek, zato je potrebno, da se ga z dopuščenimi sredstvi kolikor mogoče izboljša, in sicer v prvem redu s slajenjem. Glede na to dovoljenjem vinskim producentom na podlagi § 5. vinskega zakona z dne 12. aprila 1907., drž. zak. štev. 210, izjemoma splošno in prosto slajenje letošnjih vinskih moštov v ljubljanski oblasti, in sicer za mošte iz navadnih (domačih) vrst grozdja, ki imajo izpod 14% sladkorja z največ 3%, a za one iz finih vrst grozdja, ki imajo izpod 17% sladkorja z največ 4% čistega konsumnega (navadnega) sladkorja. Rjavi, takozvani ameriški sladkor se v to svrhu ne sme uporabljati. Sladkor je treba v moštu raztopiti in ne v vodi. Slajenje je treba izvesti takoj, čim grozdje zmastimo oziroma sprešamo, torej pred kipenjem ali vsaj med kipenjem mošta, najkasneje pa do vštete 15. novembra t. l. Zaradi te splošne dovolitve slajenja ni treba nobenemu vinogradniku v tukajšnji oblasti vlagati posebne prošnje za slajenje mošta, kakor tudi ne predpisanega naznanila o izvršenem slajenju, dočim morajo imeti vinski trgovci za slajenje mošta, ki so ga nakupili, posebno dovoljenje od pristojne politične oblasti v zmislu odredbe z dne 18. marca 1924., štev. 12.264.

URADNE VESTI.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo. SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba. Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. i. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijske družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Bloke, v nedeljo, 18. novembra 1928, ob treh popoldne v šoli v Novi vasi; **Brezovica**, v nedeljo, 18. novembra 1928, ob dveh popoldne pri načelniku, Vnanje gorice, 16; **Cerknica**, v nedeljo, 18. novembra 1928, ob eni popoldne pri načelniku; **Catež** ob Savi, v nedeljo, 18. novembra 1928, po prvi sv. maši v šoli (predava g. inž. Lah); **Catež** pri Vel. Loki, v nedeljo, 18. novembra 1928, ob polu osmih zjutraj v „Gasilnem domu“; **Dol pri Ljubljani**, v nedeljo, 25. novembra 1928, ob treh popoldne v „Društveni dvorani“ (predava g. inž. Lah); **Grahovo**, v nedeljo, 18. novembra 1928, ob štirih popoldne pri g. Remžgarju v Žerovnici; **Gornja Ponikva**, v nedeljo, 18. novembra 1928, zjutraj po službi božji v šoli; **Hoče**, v nedeljo, 18. novem-

bra 1928. po prvi sv. maši (ob devetih dopoldne) v „Društveni dvorani“; **Ig**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob eni popoldne v šoli; **Iška vas**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob devetih dopoldne pri Mihi Vrenku; **Jarenina**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob osmih zjutraj v gornji šoli; **Laško**, v nedeljo, 18. novembra 1928. takoj po prvi sv. maši v dvorani nadžupnišča; **Log**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob treh popoldne v šoli; **Loški potok**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob treh popoldne v „Društvenem domu“ na Hribu; **Lož**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob treh popoldne pri načelniku; **Moravče**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob polu osmih zjutraj v dvorani „Zadružnega doma“; **Otave-Sv. Vid**, na dan sv. Andreja, 30. novembra 1928. po sv. maši pri Jožefu Zalarju v Gornjih Otavah; **Pirnice**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob dveh popoldne v gostilni pri Kovaču na Vikerčah; **Ponikva** na Dolenjskem, v soboto, 1. decembra 1928. ob treh popoldne pri načelniku; **Preserje**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob treh popoldne pri načelniku, Preserje 9; **Raka**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob osmih zjutraj v osnovni šoli; **Ribno pri Bledu**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob treh popoldne v hiši načelnika, Koritno, 14; **Selo pri Bledu**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob treh popoldne v hiši načelnika, Selo, 11; **Sodražica**, v nedeljo, 25. novembra 1928. pri načelniku Fajdigi; **Srednja vas v Bohinju**, v nedeljo, 18. novembra 1928. pri načelniku Ivanu Cvetku, 9; **Struge**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob treh popoldne pri načelniku; **Sv. Florijan pri Rogatcu**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob devetih dopoldne v gostilni gospe Stefanciose; **Sv. Jakob ob Savi**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob polu štirih popoldne pri Pečnikarju; **Ševnica**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob treh popoldne pri načelniku, Račje selo, 3; **Šiška**, v nedeljo, 25. novembra 1928. ob dveh popoldne pri načelniku, Zgornja Šiška, 39; **Škočjan pri Turjaku**, v nedeljo, 18. novembra 1928. pri Francu Peterlinu v Škočjanu (predava g. tajnik Kafol); **Škofljica**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob polu osmih zjutraj v šoli; **Št. Ilj pri Velenju**, v nedeljo, 18. novembra 1928. po službi božji, ob polu devetih, v šoli; **Št. Jernej**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob polu devetih dopoldne v prostoru Hranilnice in posojilnice; **Štrekčevce**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob dveh popoldne v osnovni šoli; **Tirna-Roviše**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob dveh popoldne v Selcih; **Trebnje**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob osmih zjutraj pri načelniku Alojziju Pavlinu, 22; **Velenje**, v nedeljo, 18. novembra 1928. po prvem sv. opravilu v „Društvenem domu“; **Vesovo**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob štirih popoldne pri tajniku Janezu Ribnikarju; **Velika Loka**, v nedeljo, 2. decembra 1928. ob treh popoldne pri Alojziju Bukovcu;

Vič, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob desetih dopoldne na Viču, 11; **Vih pri Vinici**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob desetih dopoldne v občinski pisarni na Vrhu; **Zabnica**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob treh popoldne pri Janezu Cegnarju; **Železniki**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob polu osmih zjutraj pri g. Thalerju, števil. 19; **Rečica-Nazarje**, v nedeljo, 9. decembra 1928. ob polu dvanajstih v župniški pisarni v Rečici; **Dev. Marija v Polju**, v nedeljo, 18. novembra 1928. ob polu osmih zjutraj v šoli.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.	Ljubljana	Maribor
Seno in žitni in drugi pridelki		
pšenica 1 q	3'50— do 300'—	300'— do 300'—
raž 1 q	300'— do 325'—	350'— do 350'—
ječmen 1 q	300'— do 315'—	300'— do 300'—
ovsa 1 q	290'— do 320'—	300'— do 300'—
proso 1 q	300'— do 350'—	350'— do 350'—
koruza (nova, sušena) 1 q	325'— do 330'—	350'— do 350'—
ajda 1 q	290'— do 300'—	300'— do 300'—
fižol, ribničan 1 q	867'— do 600'—	600'— do 700'—
fižol, prepelčar 1 q	90'— do 125'—	125'— do 200'—
krompir 1 q	125'— do 175'—	125'— do 200'—
Seno in žitni in drugi pridelki		
sladko seno 1 p	130'— do 100'—	100'— do 170'—
kislo seno 1 p	75'— do 100'—	100'— do 170'—
slama 1 p	60'— do 70'—	55'— do 70'—
Goveja živina		
Voll I. žive teže 1 kg	8'50 do 7'25	8'50 do 8'50
II. žive teže 1 kg	7'50 do 6'50	7'50 do 7'50
III. žive teže 1 kg	6'— do 4'—	4'— do 4'50
Krave, klobasarice žive teže 1 kg	10'— do 12'—	10'— do 12'—
(Prigon v Ljublj. 104, v Marib. 481 glav.)		
Teleta žive teže 1 kg	10'— do 12'—	10'— do 12'—
(Prigon v Ljublj. 25 v Marib. 3 glav.)		
6-8 tednov stari komad	200'— do 300'—	225'— do 250'—
3-4 mesece stari komad	— do 360'—	360'— do 450'—
5-7 mesecev stari komad	— do 480'—	480'— do 600'—
Prasici		
debel žive teže 1 kg	— do 10'—	10'— do 12'50
debel mrtve 1 kg	— do 16'—	16'— do 18'—
(Prigon v Ljublj. 240 v Marib. 344 glav.)		
Perje, perutina		
piščanec komad	10'— do 35'—	15'50 do 32'50
kokoš komad	28'— do 35'—	30'— do 40'—
mleko 1 lit.	2'50 do 3'—	2'50 do 3'—
smetana 1 kg	— do 10'—	10'— do 14'—
čajno maslo 1 kg	48'— do 56'—	50'— do 60'—
surovo maslo 1 kg	— do 40'—	— do 40'—
bohinjski sir 1 kg	28'— do 32'—	— do 32'—
sirček 1 kg	10'— do 8'—	8'— do 10'—
lajca komad	1'50 do 1'75	1'75 do 2'—
Kuhinjske stvari		
trda drva 1 m³	180'— do 140'—	140'— do 150'—
mehka drva 1 m³	60'— do 75'—	105'— do 120'—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

V zalogi imamo naslednje stroje svetovnoznanih tvornic kmetijskih strojev

Hofherr - Schrantz - Clayton - Shuttleworth

za katere je v Sloveniji Kmetijska družba prevzela vodstvo poslov.

Univerzalni jekleni plugi:

UP5 — z samovodom-črtalom, plužno s premično osjo, z rezervnim jeklenim lemežem, za globočino 16 cm; teža 71 kg Din 825.—

UP6 — isto, za globočino 16 cm; teža 74 kg, Din 870.—

UP7 — isto kot pri UP6, za globočino 18 cm; teža 82 kg Din 960.—

UPS — isto, lahek, za globočino 13—16 cm; teža 62,5 kg, Din 640.—

UPG — isto, Din 650.—

UPR — isto, Din 650.—

D6MN — isto, za globočino 13—16 cm; teža 69 kg, Din 910.—

Brane:

Št. 13 — železne, njivske, dvodelne, Din 600.—

MES6 — železne, njivske, tridelne, Din 1100.—

MES7 — težke, tridelne, Din 1165.—

Št. 19. — 65 kg, železne, njivske, tridelne, Din 695.—

Planeti:

Št. 8 kot okopalnik osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 820.—

Št. 18 — ročni, Din 170.—

Slamoreznice:

Št. 74 — z ustjem 11", s klinjami na zamašnjaku, Din 3260.—

Št. 72 — z ustjem 8", s klinjami na zamašnjaku, Din 2250.—

JEK — s klinjami na bobnu, Din 1240.—

JE — s klinjami na bobnu, Din 1385.—

CEJ za pogon z motorjem ali vitlom, Din 4440.—

Reporeznice:

C — z 4 vrstami nožev na vrtni plošči, Din 615.—

DF z noži na bobnu, Din 815.—

Robkači:

RR — za ročni pogon, izdeli na dan 40—50 hl, Din 1175.—

RRN — za ročni pogon, izdeli na dan 40—50 hl, Din 1255.—

Stroji za napravo zdroba:

Št. 3 — z obojestransko narebrenimi mlv. ploščami, debelost zdroba se da uravnati, Din 585.—

Št. 5 — z dvema narebrenima jeklenima valjčkoma, debelost zdroba se da uravnati, Din 1925.—

HS1 za pogon z motorjem po Din 2200.—

HS2 za pogon z motorjem po Din 3300.—

Mlatilnice:

ročne, za vitelj, motorne, parne, po velikosti. Na željo pošljemo ponudbe.

Žitočistilniki:

Št. 7. — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešet, Din 3700.—

Vitliji (gepelni):

G — za 4 konje, Din 7790.—

Posnemalniki:

„Olympic“ P1 za 80 l na uro, Din 1270.—

Pinje:

„Olympic“ št. 1, za 5 l, Din 620.—

„Olympic“ št. 2, za 10 l, Din 750.—

Sackov obračalni plug (glava) HAW7 po Din 520.—.
Sackov podzemni plug (glava) XII po Din 400.—; glava XV z noži po Din 400.—.
Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.—.
Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.—.
Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—.

Brane.

Sackova 3 delna njivska brana po Din 1600.—.
Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—.

Travniški skarifikator na visokih kolesih Darius 14 (s 14 premikalnimi travni noži) po Din 2100 za komad.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, komplet po Din 1280 za komad.

Travniške brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.—, 4 po Din 1050.—.

Trijerji (originalni Heidovi) razr. II/2 po Din 3200.—, II/1a po Din 2300.— komad.

Trijer „Feniks“ po Din 3500.— komad.

Slamoreznice z ustjem 8 col, s sklopko, znamka V8 po Din 1970.—.

Slamoreznice z ustjem 10 col, brez sklopke, znamka VS10 po Din 2090.—.

Slamoreznice z ustjem 10 col s sklopko, znamka VS10 po Din 2130.—.

Slamoreznice z ustjem 12 col, brez sklopke, znamka VFS12 po Din 2350.—.

Slamoreznice z ustjem 12 col, s sklopko, znamka VFS12 po Din 2450.—.

Slamoreznice z ustjem 12 col, s sklopko in verigo znamka VFS po Din 2900.—.

Izmenjalni cilindri za ječmen in oves (za Heidov trijer št. II/1a) po Din 1700; za III po Din 1950.

Žitočistilniki z 8 siti, češki proizvod št. 4b po Din 2050.— za komad.

Žitočistilniki z 8 siti po Din 1350.—.

Robkalni stroj za koruzo EMR po Din 950.—.

Stroj za suho kvašenje žita Ideal po Din 950 komad

Bencin-motor Lorenz 3 HP po Din 11.500.—, 4 HP po Din 15.500.—.

„Vaš izvrstni „Thürpil“ je proti griži pri teletih tudi v najtežjih slučajih najboljšezdravilo.“ F. B. veleposestnik v G.

„Thürpil“ se dobiva pri živinozdravnikih in v lekarnah. Zahtevajte pristni „Thürpil“ in odklanjajte nadomestila. Edina tovarna: Cl. Lageman Chem. Fabrik Aachen. Zastopnik: „Lykos“ Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neom. zav.

Računa poštne hranilnice št. 14257

Brezplačno: „Kmetijski dom“ Telefon 2.847

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ul. šte. 1, pritličje

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poročstvu ter zastavi premicnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredit v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

vloge na 6% brez od-knjižice 6% povedi čistih. Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.

Preskrbuje:

Kavcije inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakaznice na druga mesta. Uradne ure: vsak delavnik 8.—12. in od 3.—4.1/2

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.

SI LI želite znebiti Vašega revmatizma, gihta?

Trganje in zbadanje v udih in sklepih, otekli udje, poškodovane roke in noge, trganje zbadanje in krčenje mišic v raznih delih telesa, često tudi slabost oči so pogosto posledice revmatizma in bolezni kosti, ki se morajo odstraniti, ker bi sicer bolezen še bolj napredovala.

Jaz Vam nudim

zdravilno pijačo, ki razkaja sečno kislino, pospešuje izmenjavo snovi in izločevanje, torej ni takozvano univerzalno ali tajno zdravilo, temveč je to produkt, ki ga nudi priroda sama za rešitev bolnega človeštva.

Dajem brezplačno vsa-
komur na poskušnjo!

Pišite mi takoj in dobili boste pri mojih v vseh dežela: obstoječih skladiščih popolnoma zastoj in franko enkratno poskušnjo skupaj s poučno razlago. In tako se boste sami uverili o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem hitrem delovanju.

August Märzke

Berlin - Wilmerdorf,

Bruchsalerstrasse No. 5. Abt. 49.

Kmetovalci, gnojite Vaša polja s

40% kalijevo soljo.

Potrebno je letno na oral:

Za žita	60—120 kg
deteljo, travnike in pašnike	100—150 kg
okopavine, koruzo in trto	120—200 kg
hmelj	180—200 kg

Samo s pomočjo 40% kalijeve soli dosežete največje pridelke. Agrikulturno kemični urad nemškega Kali syndikat-a v Zagrebu Račkoga ulica br. 2/III Vam da vedno brezplačno vsa potrebna pojasnila in brošure vseh vrst umetnih gnojil. — Nabavi naj se 40% Kalijeve sol pri KMETIJSKI DRUŽBI V LJUBLJANI, ali pri njenih podružnicah.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljnja beseda po 1 Din.
Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje število.
Upravišтво ne prevzame posredovanja.

Diplome za člane

Kmetijske družbe za Slovenijo v velikosti 63/47 cm se izdajajo članom po 15 Din, le proti predplačilu. (Da bo besedilo pravilno tiskano, je natančni natančen naslov in pristopno leto.) 140

Sode

vseh velikosti ima vedno na zalogi Fran Replič, sodarsko podjetje, Ljubljana-Trnovo. Popravila se izvršujejo točno! Cene konkurenčno nizke! 198

Sadna drevesa

za jesensko saditev, jablane, hruške, češnje, češnje, orehi, visokodebelne in prtične od najboljših vrst, in več sto divjih kostanjev, ima na prodaj Jakob Pintar, Sv. Tomaž, pošta Bukovica nad Školjo Loko. (Cena po dogovoru, pisмено ali ustmeno). 224

Dva skoraj nova

železna svinjaka

se proda za eno tretjino nabavne cene v Ljubljani, Rožna dolina, cesta V./24. 216

Knjigo „Sadjarstvo“

drugo razširjeno in spopolnjeno izdajo, spisal Franjo Kafol, priporočamo vsem sadjarjem, da si jo takoj naročijo pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Turjaški trg 3. Cena 10 Din. (Denar se lahko priloži pismu). 249

Kupim 2000 mecesnovih sadik.

Kdor jih ima, naj jih ponudi na naslov: Janez Ježek, Poljane št. 3 pošta: St. Vid nad Ljubljano. 235

Vinogradniki!

Takoj naročite Gombačovo knjigo „Umno kletarstvo“, ki je izborna pomoč vsakemu vinogradniku in vinskemu trgovcu. Naroča se pri: Kmetijski tiskovni zadrugi v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7. Cena Din 20.— (s poštnino 21 Din). 233

Kupujte in prepričajte se da je

KOLINSKA CIKORIJA

izvrstni pridatek za kavo.

Vabilo

na redni občni zbor Mlekarske zadruge v Skaručni, r. z. o. z., ki se vrši v nedeljo dne 11. novembra ob 2. uri popoldne pri g. Vodetu v Skaručni s sledečim dnevnim redom: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. poročilo načelstva in nadzorstva; 3. odobritev računskega zaključka za leto 1926./27.; 4. čitanje revizijskega poročila; 5. sluhajnosti. 241

Naprodaj so:

4 modeli za cementne cevi, premer 15, 20, 25, 30 cm in 2 stroja za cementno opeko delati, po zelo ugodni ceni: Gregor Koželj, Mokronog. 234

Nadhlapec (šafar)

kateri popolnoma pozna kmetovanje in je vajen nadzirati kočijaže, energičen in pošten se sprejme z 1. novembrom t. l. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb na Graščino Boštani, pošta: Boštanj ob Savi. 232

Drevesnica Herberstein v Velenju

nudi za jesensko in spomladno sajenje, prvovrstno sadno drevje v vseh priporočljivih sortah, po dnevni ceni. Sadjarske in kmetijske podružnice znaten popust. 231

Krasno tele-teličica-simodolka

od prav dobre mlekarice je za pleme na prodaj pri Franc Vrtačniku, Vič 44 pri Ljubljani. 244

Zdrave, cepljene

svinje in mrjaščke,

čiste nemške žlahtne bele pasme, 10 tednov stare komad po 270 Din, 16 tednov stare komad po 320 Din dobavi: Franc Kupnik, pošta Podplat. 245

Cepljene trte

prve vrste različnih vrst na podlagah Rip. & Port., Rupestris št. 9 (Göthe), Sol. Rip. 1616 in Ber. & Rip. Teleki 8 B. nudi: L. Trsničarska zadruga v Sloveniji, Sv. Lovrenc v Slov. gor., p. Juršinci pri Ptuj, Zahtevajte cenik! 243

Pincgavskega bika

čiste pasme, starega 16 mesecev, ima na prodaj: Živinorejska zadruga v Zabucl pri Škofji Loki. 242

Kočija in hladilnik.

Polkriti voz, enovprežen, močan, dobro ohranjen in hladilnik za mleko ima na prodaj: Herbert Bles, Braslovče (Sav. Dol.). 240

Za prasičerejce Šenčurske okolice!

Posestnik Klobasar v Šenčurju 99 pri Kranju nana, da ima za oplemenitev svinj, lepega 8 mesecev starega mrjasa na razpolago. 239

Knjižico „Določanje žive tje pri govedu brez tehtnice“

v slovenskem, srbohrvatskem, nemškem, italijanskem in madžarskem jeziku priporočamo vsem kmetovalcem. Naroča se pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Cena 10 Din v predplačilu. (Denar se lahko priloži pismu).

„ROVINA“

D. D.
MARIBOR

izdeluje

PERONOSPORA

BRIZGALKE

vseh priznanih
sistemov. 12

Kupujte brusne
kamne

„Diamond“

Dobijo se v vseh večjih trgovinah z železnino.

Gospodarji! Gnojite z APNENIM DUŠIKOM

najfinejšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji z apnenim dušikom, gnoji istočasno z dušikom in apnom. — Informacije o uporabi in množini, rentabilnosti kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

TVORNICA ZA DUSIK d. d. RUSE v Rušah pri Mariboru.

Ta tvornica proizvaja izotako mešano umetno gnojilo „**NITROFOSKAL-RUSE**“ katero sestoji iz apnenega dušika superfosfata in kalijeve soli. Kdor z Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno z dušikom fosforom, kalijem in apnom, ter si prihrani večkratno trošenje umetnih gnojil

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1929,

ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštevan in je še danes najbolj obražtan.

Letošnja obširna izdaja se olikuje po bogati vsebini in slikah.

„VELIKA PRATIKA“ je najboljši in najcenejši družinski koledar.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri:

J. Blasnika naslednikih
tiskarna in litografični zavod
LJUBLJANA, BREG STEV. 12

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 stran	Din 2400.—	1/4 strani	Din 400.—
1/2 stran	Din 1200.—	1/2 strani	Din 300.—
3/4 stran	Din 800.—	3/4 strani	Din 200.—
1 stran	Din 600.—	1 strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjovcih pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri tvrđki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matvezu Stržaj; v Ptuj pri Kmet. društvu.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtuh, Gor. Logatcu, Kostivnici, St. Jerneju, Železnikih, Frankolovem, Škofji vasi - Vojniku, Brežicah, St. Ilju pri Velenju, v Velenju, Smartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Žalcu.

Semena.

Grahora po Din 5.— za kg.
Ozimna pšenica, semenska po Din 4.25 za kg.
Ozlimni ječmen, semenski po Din 3.50 za kg.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500.— za 100 kg.
Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonске pošiljke.

Kaljeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15% po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 44 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal-Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žilindra. V Ljubljani in Mariboru stane vreča 18 1/2—19% 120 Din, vsak odstotek višje vsebine 6 Din več. Pri 15 tonskem vagonem odjemu 114 Din franko vsaka postaja — pri pol ali desetonskem vagonem odjemu 117 Din franko vsaka postaja.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolšče po Din 3.70 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.50 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenici po 1 1/2 kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din in v steklenicah po dva kg po 15 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Arsokol (glej spis v štev. 5. lanskega »Kmetovalca«) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk, proti listnim in krvavim ušem, v steklenicah po 100 gr Din 20.—.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.
Cepilna smola v škatljicah po 1/8 kg po Din 8.—; v škatljicah po 1/4 kg po Din 15.—.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.
Gumijev cevi za škropilnice po Din 15.— za meter.
„Julien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče 1/4 kg Din 30, 1/2 kg Din 50, 1 kg Din 90.—.
Mast zoper zajce po Din 12.— za kg.
Merilo za sode, novost patent Matievič, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.

Modra galica 98/99%, zajamčena po 7.80 Din kg, pri odvzemu najmanj 100 kg, na drobno po Din 8.— za kg.

Natrij bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.
Petrofenol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12.50 za kg.
Porzol preizkušeno suho sredstvo za prašenje semena proti snetjivosti v zav. po 200 gr Din 20.—.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—.
Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—.

Škropilnice franc. znamke „Automatique“, nahrbtnne Din 680.—.

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—.

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160.

Škropilnice Flora, dvoliterske, za vrtn nasade, po Din 370.—.

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane po 1 lit. Din 220, po 2 lit. 225 za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, original. Vermorel po Din 520, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, prava francoska Superieur po Din 500, za komad.

Škropilnice, Flickove nahrbtnne po sistemu Jessernigg po Din 640.— komad, s pumpo na poteg po Din 640.— za komad.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, Flickov razpršilnik za trte po Din 60 za komad, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.

Grozdni mlin (inozemske tvrdke) 65 kg teže po Din 1580.

Grozdni reblijač Ideal 8 prenosljiv, po Din 2550.—.

Grozdni reblijač (inozemske tvrdke) po Din 5450.

Sadni mlin (domače tvrdke) po Din 1450.

Sadni mlin (inozemske tvrdke) po Din 4250.

Saksonia aparati za konserviranje sadja po Din 200.— komad.

Vinakometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—.

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—.

Zveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.60 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.90 za 1 kg.

Zveplavi trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Zveplalniki, Flickovi nahrbtnni po Din 450.— komad.

Zveplalnik Torpille Vermorel, nahrbtnni po Din 450, Kovina, nahrbtnni po Din 420.— za komad.

Zveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Zveplalniki ročni po Din 65.— komad.

Kanglje za zalivanje (zalivke) pocinjene, originalne „Jag“, s cedilom iz med, za 12 litrov po Din 200.—, za 14 litrov po Din 220.—, za 16 litrov po Din 230.— komad.

Nova zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja tvrdke S. Kunde in sin.

Najboljši cepilni noži, pripravniki za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34.— do Din 150.—.

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 60 do Din 82.—.

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 40.— do Din 190.—.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosencih gnezd Din 20.—, 127.—, 190.—, peresa k škarjam po Din 1.—.

Škarje za striženje mej od Din 50.— do Din 120.—.

Navadne drevesne žage Din 40.—, 45.—, 50.—.

Kratke in dolge drevesne strgulje za snaženje odraslega sadnega drevja, mahu in lišaja od Din 25.— do Din 30.—.

Drevesne šteti (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18.— do Din 20.—.

Mali sejalni strojčki za vrtove po Din 120.—.
Dvovrstni ročni okopalniki (komplet z vsemi deli) po Din 690.—.

Kosilni stroj za vrtno rušo po Din 735.—.

Vrtne grebljice (krempljači) po Din 15.—.

Lopate za štihanje nasajene po Din 64.—.

Rebljalne mreže iz pocinkane in bakrene žice za rebljanje grozdja, pocinkane po Din 420.—, bakrene po Din 520.—.

Živinoreja in mlekarstvo.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralč „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—.

Posnemalniki: Domo H za 30 lit. po Din 875, AX za 40 lit. po Din 1000, M za 70 lit. po Din 1055 komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, E2 za 100 lit. po Din 1250, F za 140 lit. po Din 1700, A za 200 lit. po Din 2500.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—. M. O. za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija) v škatljicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 880, 360 cm po Din 895, 390 cm po Din 910, 420 cm po Din 930, 290/420 cm po Din 1080.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—.

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Brzoparilniki Alfa s pocinjenim kotlom 80 litrov Din 1625, 100 litrov Din 1725, 120 litrov Din 1850, 160 litrov Din 2260.

Živinozdravniški predmeti (češki izdelek): trokarji za teleta po Din 70, trokarji za goved okrogli po Din 45, okrogli z 2 nožnicama po Din 55, okrogli, kakor prejšnji a večji po Din 65, kombinovani za govedo in ovce po Din 70, za goved, ploščnati po Din 70, za goved, ploščnati, z 2 nožnicama po Din 50; požiralnikove cevi za teleta in ovce po Din 70 in 160, za goved po Din 130, 150 in 320; kateter (za puščanje skalnice) za samice po Din 50, za samce po Din 85; emaskulator po Din 250; gumijev precep (obroč) po Din 8, obroči za bike po Din 20; klešče za vdevanje teh obročev po Din 170; toplomer za merjenje vročine po Din 25; zračni filter po Din 110; gum. balon k temu po Din 35; zaustavljaki (proti vhaanju sramnice) po Din 40, irigatorji kompletni (a 3 litr.) po Din 65; klešče za tetoviranje za tromestna števila, z 2 garniturama števil 1—10 po Din 500.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje, železne z 10 zobmi po Din 10.—.

Grablje, železne z 12 zobmi po Din 12.—.

Grablje, železne z 14 zobmi po Din 14.—.

Grablje, železne z 16 zobmi po Din 16.—.

Grablje na valj s zobatimi ploščami po Din 115.—, s 5 zobatimi ploščami po Din 150.—, s 7 zobatimi ploščami po Din 170.—, z 10 zobatimi ploščami po Din 190.— komad.

Lopate za štihanje po Din 20.—.

Lopate za nakladanje po Din 24.—.

Vile, železne s 3 roglji po Din 13.—.

Vile, železne s 4 roglji po Din 14.—.

Vile s 3 roglji, garantirano po Din 23 za komad.

Vile s 4 roglji, garantirane po Din 25 za komad.

Kultivatorji (ročni) 25 Din komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. spis v Kmetovalcu števil 15), po Din 80.— za garnituro.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pasti Din 5.—.

Francoski ključ (francozi) Rapid, mali po Din 35.—, srednji po Din 62.—, velik po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R16 po Din 1900.—.

Sackov plug R14MN po Din 1600.—.

Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—.

Sackovi plužni lemeži 6R24 po Din 48.—.

Sackov obračalni plug NW7 po Din 970.—.